cit. Sed desino tandem illustrium uirorum qui de herbaria medicina honorificentißimè & senserunt & scripserunt, texere catalogum, ubi prius unam etiam è præclaris mulieribus, Artemisiam Mausoli Cariæ reguli uxorem, quæ ab hoc indagandarum stirpium studio non abhorruit, illis adiecero. Quàm enim incredibili quodam ardore ac desiderio cognoscendarum herbarum hæc ipsa flagrarit, Artemisia stirps, quæ in hunc usque diem nomen eius retinet, cum antea Parthenis sit appellata, loquitur. Vt nunc omnibus perspicuum sit, omnis & ætatis & generis homines, eosq; nobilitate ac doctrina præstantißimos, non solum de herbaria medicina præclarè sensisse, uerumetiam ut illam perdiscerent plurimum operæ, studij, diligentiæ & laboris contulisse. Atqui cognoscere fortaßis à nobis quispiam huic parti medicinæ parum æquus desiderabit, quid tandem illi per nos longo ordine commorati, hoc studio inquirendarum stirpium cõsecuti sint? Rem sanè longè præstantißimam, nullis q; neq; diuitijs, neque uoluptatibus postponendam, memoriam scilicet apud posteros immortalem ac sempiternam. Tandiu enim firma & illabefacta eorum manebit memoria, quandiu tellus fida & optima rerum parens Gentianam, Lysimachiam, Scordium, Eupatorium, Euphorbium, Clymenon, Polemoniam, et id genus alias stirpes quibus præclariß imorum regum indita sunt nomina, producet. Viuunt itaque hodie grata hominum memoria, illorum nomina, alioqui statim simulatq; è uiuis excessißent cum ipsis peritura, nißi illa stirpibus indita post se reliquißent. Et à nobis certè meritò hoc omniũ longè præclarißimum ac saluberrimum tantorum regum & doctißimorum hominum studium atque certamen laudibus ad cœlum usque extollitur, quoties quàm optimis donis uitam nostram excoluerint, & quàm de nobis præclarè sint meriti recordamur. Quare uerißime Plinius dixit: Singula quosdam inuenta deorum numero addiderunt, omniumq; uitam clariorem fecerunt cognominibus herbarum, tam benignè gratiam memoria referente. Quod ubi mecum reputo, mirari subit cur nemo propémodum principum nostrorum, ueterum regum & heroum exemplum imitari studeat, atque iuuare saltem eos qui hoc studio indagandarum herbarum tenentur, in animum inducat. Scio quidem eos molestis & operosis negocijs sic implicitos, modò Spartam quæ illis obtigit, probè tueri uelint, ut inquirendis stirpibus operam dare ipsi non possint. Attamen illorum nihilominus erat hortos optimis, & à longè etiam petitis herbis consitos construere, atque qui easdem subinde colant, augeant & conseruent herbarios, quod etiam olim Cæsares Romanos fecisse suprà cõmemorauimus, suis impensis alere. Idq; ea potißimum de causa, quod nulla sit res unde sibi plus laudis & gloriæ aucupari ualeant, aut de tota posteritate melius mereri, quàm si hac ratione stirpium notitiam conseruare studuerint. Optarem itaque aliquam saltem partem, eamq; planè minimam suorum sumptuum, quos magna ex parte in res fluxiles ac momentaneas, ne quid grauius dicam, collocant, ad illustrandam hanc medicinæ partem, quæ nunc quasi caput suum è profundis tenebris exerit, ponerent. Sed prò Deum immortalem, quid mirum reges & principes hoc studium indagandarum stirpium non admodum respicere, cum nostræ ætatis etiam medici sic ab eo abhorreant, ut inter centum uix unum qui pauculas saltem herbas exactè cognitas habeat, reperire liceat. Quod quidem alia de causa fieri nõ iudico, quàm quod eam medicinæ partem quæ stirpium cognitionem tradit, ad se pertinere haud putent: aut uiliorem inhonestioremq; esse censeant, quàm ut ad se pertinere patiantur. Dignitati enim existimationiq; suæ non parum detractum iri arbitrantur, si ea tractent, quorum seplasiarij & quidam alij, si dijs placet, sibi iam cognitionem uendicarunt. Hinc est quod totam hanc curam in pharmacopolas, indoctum mehercule magna ex parte hominum genus, & in stultas mireq; superstitiosas mulierculas reijciant. Adeò ut nostra tempestate uniuersa herbaria medicina in manibus sit rusticarũ & uetularum mulierũ, ineruditorumq; hominũ, qui errorem sub-

Quid ueteres studio inquirendarũ stirpium consecuti sint.

A principib. herbarij alendi, aut sumptus ad inquirẽdas herbas suppeditandi.

Medici nostri tẽporis à studio indagandarum herbarũ abhorrent.

Herbariam medicinam hodie in manibus esse imperitæ plebis.

rem subinde errore cumulant. Meritò itaq; reprehensionem & obiur
torumq; aliorum bonorũ uirorum incurrunt medici, qui hanc cognosce
funditus repudiant, aspernantur, & pro nihilo putant. Quis enim æq
bi studium ignominiosum existimare, quod olim regibus, Græcorumq;
poëtis & philosophis, fuisse longè honorificentißimũ demonstrauimus
piam secum etiam reputet quàm utilis quamq; necessaria medicis sit hæ
gè maxima castigatione & obiurgatione dignos censebit. Nam nemo
mederi potest, aut medicamenta componere, aut antea inuentis commo
nisi simplicium exactam habeat notitiam. Id quum omnibus sit manife
demonstremus nihil opus est. Ad hanc autem consequendam notitia
aut bis térue illorum discrimina, Galeno etiam nostro teste, sed frec
spexisse. Proinde cum ueteres olim cum philosophi tum medici αὐτοψί
ctionem ad exquisitam stirpium notitiam consequendam necessariam e
rent, harum inquirendarum munus non rudibus & imperitis seplasia
stris æquè imperitis, aut multò rudioribus, non etiam stultæ & inepta
sed ad se potius pertinere hanc prouinciam arbitrati, non unius & iter
gionis tractus, sed magnam orbis partem peragrarunt, ut non solum sui
generis herbas contuerentur, uerumetiam manibus contrectarent, deg
hac ratione non tantum earundem imagines, sed & uires planè addisce
phrastũ, qui nobis nouem de historia libros certè præstantißimos reliq
se prouincias constat: neq; enim aliàs tam exquisita ratione singulas st
quas diuersarum regionum ratione habent, tradere potuisset. Dioscor
testatur, incredibili quodam cognoscendarum herbarum desiderio duc
in militari labore loca perlustrauit, tantam hinc consecutus peritiam st
ijsdem, Galeno etiam teste, absolutißimos reliquerit libros, quos multi
dicinæ studioßi, magno cum fructu, non tantum assiduè domi legunt, sed
non circunferunt. Prætereo nunc lubens Crateiam, Dionysium, M
quorum scripta non extent, temporumq; iniuria perierint. Omitto etia
dum, diuini illius operis De mundi historia autorem, quem omnes pl
lum in hoc cognoscendarum stirpium, uerumetiam multarum aliarum
se, ac tandem mortem oppetijsse sciunt. Quàm uarias autem terræ r
materiam exactè cognosceret, uitamq; mortalium iuuaret, Galenus lu
libros eius paulò diligentius legit, ignorare potest. Nam metallorum
quæ ibidem multa sunt: bituminis & aliorum quorundam causa, in S
nauigauit. Quantum uerò studij & operæ in sola dignoscenda terra
qui nauigationis suæ descriptionem legerunt notum est. Hæc longius
nulla alia de causa, quàm ut hinc nostri seculi medici discerent, quantu
essent diligentia: quos maximo etiam rerum suarum, adeoq; corporis c
mis syluis & nemoribus oberrare, altißimaq; montium iuga conscende
pium notitiam consequerentur, haud piguit: & ut uel tantorum uirorũ
uicti, stirpiũ cognoscendarũ studium ad se pertinere credant. Quod si ta
rum mouentur, ad hanc suscipiendam curam uel pudor eos impellat adig
cæterorũ artificum qui sibi nõ ignominioßißimũ esse duceret, si suæ artis
teriã quã quotidie manibus cõtrectat, ignorare iudicaretur. Cum itaq; i
omnes eum ridendũ esse artificem existiment, qui artis eius quam profite
perspectã habeat: multò certè maiori cachinno dignus erit medicus, qui